

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 12236
Tarih : 21.03.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Gülcan KAÇMAZ SAYYİĞİT

Van Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Esas Komisyon	İçişleri
Tarih: 24-3-2025	Esas No: 2/3027

T B M M KANUNLAR V. KARARLAR BSK LTİGİ
21 Mart 2025
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
21 Mart 2025
No: 1602653

GEREKÇE

İnsanlık tarihi boyunca baharın gelişi, yeni bir g nt n başlangıcı olarak farklı ritüellerle karşılanmıştır. Ortadoğu'dan Asya'nın i lerine değin birçok halkın baharın gelişini bir müjde olarak kabul ettiği görülmektedir. Mezopotamya coğrafyası da tarımsal üretim merkezi ve farklı uygarlıkların beşiği olması hasebiyle zorlu iklim koşullarının son bularak doğanın canlanmasını bir kutlama vesilesi yapagelmışlerdir. Buna bağlı olarak Newroz, mevsimsel dönüşümle birlikte yeniden bir uyanış olarak kabul edilmiştir. Kürtlerin tarihsel coğrafyasında da Newroz, doğanın uyanışını müjdelediği gibi Kürt halkının zulme karşı direnişini de simgeleyen bir gün olagelmıştir.

Türkçede "Yeni Gün" anlamına gelen Newroz sözcüğü; Sultan-ı Nevruz / Nevruz / Naurız / Nowruz ve Noruz olmak üzere birçok şekilde ifade edilmektedir. Bugün dünyanın farklı köşelerinde de Newroz bayramının çeşitli ritüellerle kutlandığını görmekteyiz. Özellikle Kürtler tarafından meydanlarda kitlesel olarak kutlanırken Anadolu'da da halklar tarafından Mart Dokuzu, Kuzuay ve Yaz-Baş gibi isimlerle karşılandığı bilinmektedir. Dolayısıyla hiçbir halkın, 21 Mart'ta doğanın canlanmasına karşı kayıtsız kalmadığı görülürken her halkın kendi tarihsel mirası ve kültürel değerleri nispetinde etkinlikler düzenlediğini s ylenebiliriz. Özellikle Kürt coğrafyasında 21 Mart'ın gelişiyle Newroz bayramı büyük bir coşkuyla karşılanmaktadır.

Bu sebeple 2025 yılı Newroz kutlamaları farklı kentlerde büyük bir katılımıla devam etmektedir. Özellikle her yıl Diyarbakır'da yüz binlerce kişinin katıldığı Newroz kutlamaları ilgiyle takip edilmektedir. Çünkü Newroz, geçmişten bugüne Kürt kültür tarihinin ayrılmaz bir parçası olarak yaşayagelmektedir. Newroz'un Kürtlerin ataları olarak kabul edilen Gutiler tarafından da tapınaklarda "Yeni Gün" anlamına gelen "Zagmuk" adıyla kutlandığı tarihi kaynaklarda yer almaktadır. Zagmuk bayramında da Newroz'da olduğu gibi düzenlenen törenlerde ateşler yakıldığı ve bununla birlikte kralın da halkın arasına girdiği belirtilmektedir. Bunun Hurrilerden Mitannilere, Medlerden Urartulara değin devam eden bir gelenek olduğu da tarih kaynaklarından anlaşılmaktadır.

Geçmişten bugüne Newroz; Kürtler açısından Demirci Kawa'nın, halkı katleden Zalim Dehhak'a karşı baş kaldırıp özgürleştirdiği mitolojiye dayanmaktadır. Newroz, insanlığın sadece zorlu doğa koşullarına karşı değil; aynı zamanda insanın insana eziyetinden kurtuluşu da sembolize edegelmıştir. Bu sebeple Newroz, son yüz yılda Kürt halkının her türlü ink r politikasına karşı bir araya gelip ulusal varlığını göstermenin de bir aracı olmuştur. Tarihsel realiteye rağmen Türkiye'de 21 Mart Newroz Bayramı on yıllarca yasaklanmış, yakın tarihe kadar birçok defa da engellenmiştir. Öyle ki 1992 yılında Cizre'de Newroz kutlayan halka yapılan saldırı sonucunda onlarca kişi hayatını kaybetmiştir.

Yine son 20 yılda Newroz Bayramı kutlamalarının yasaklanması veya engellenmesi üzerine birçok ölüm ve yaralanma vakası yaşanmıştır. 2017 yılı Newroz'unda da Diyarbakır'da  niversite  ğrencisi Kemal Kurkut herkesin gözleri önünde katledilmiştir. Bunun yanında Newroz kutlamalarına birçok yurttaş, festival havasında kutlanmasını sağlayacak tedbirlerin alınmamasından dolayı katılamamaktadır. Özellikle  alışan emekçiler açısından 21 Mart'ın hafta içi günlerine denk gelmesinden dolayı kutlamak mümkün olmamaktadır.

Bu sebeple 21 Mart Newroz Bayramı'nın Türkiye halkları tarafından bir festival havasında kutlanmasının  n  açılmalıdır. 21 Mart'ın resm  tatil ilan edilmesiyle halkların bir araya gelerek barış içinde Newroz'u karşılamaları mümkün olabilir. Dolayısıyla 21 Mart'ın

resmi bir bayram ilan edilmesiyle Newroz'un barışın ve özgürlüğün çimentosu olması da sağlanacağından buna ilişkin adımların atılması tarihi bir değerde olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1 – 21 Mart gününün coğrafyamızda barış, kardeşlik ve birlik duygularıyla milyonlarca insan tarafından kutlanması sebebiyle 21 Mart'ın Newroz Bayramı olarak kutlanması amaçlanmaktadır.

Madde 2 – Yürürlük maddesidir.

Madde 3 – Yürütme maddesidir.

**Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair
Kanun Teklifi**

Madde 1 – 2429 sayılı kanunun ikinci maddesinin C ve D fıkraları aşığıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“C) 1 Ocak günü yılbaşı tatili, 1 Mayıs günü Emek ve Dayanışma Günü, 15 Temmuz günü Demokrasi ve Milli Birlik Günü ve 21 Mart günü Newroz Bayramı tatilidir.

D) Ulusal, resmi ve dini bayram günleri ile yılbaşı günü, 1 Mayıs günü, 15 Temmuz günü ve 21 Mart günü resmi daire ve kuruluşlar tatil edilir.”

Madde 2 – Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3 – Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.